

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/23/320

BERAADSLAGING NR. 12/013 VAN 6 MAART 2012, GEWIJZIGD OP 1 OKTOBER 2019, 3 MAART 2020 EN 5 SEPTEMBER 2023, MET BETREKKING TOT DE TOEGANG TOT DE KRUISPUNTBANKREGISTERS DOOR INSTANTIES DIE OOK TOEGANG TOT HET RIJKSREGISTER VAN DE NATUURLIJKE PERSONEN HEBBEN

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder artikel 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de rapporten van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid van 15 februari 2012, 18 september 2019 en 10 juli 2023;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP

1. Heel wat instanties hebben voor het vervullen van hun opdrachten nood aan correcte identificatiepersoonsgegevens. Daartoe doen zij veelal een beroep op persoonsgegevens vervat in het Rijksregister van de natuurlijke personen, beheerd door de federale overheidssdienst Binnenlandse Zaken.
2. Overeenkomstig artikel 2 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* worden in het Rijksregister van de natuurlijke personen ingeschreven: de personen vermeld in de bevolkingsregisters en vreemdelingenregisters van de gemeenten, de personen vermeld in de registers van de diplomatieke zendingen en consulaire posten in het buitenland en de personen vermeld in het wachtregister.

3. Aangaande elke betrokkene worden, overeenkomstig artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*, onder meer de volgende persoonsgegevens bijgehouden: de naam, de voornamen, de geboorteplaats, de plaats van overlijden, de geboortedatum, de datum van overlijden, het geslacht, de nationaliteit, de hoofdverblijfplaats, de burgerlijke staat, de wettelijke samenwoning, de samenstelling van het gezin en de opeenvolgende wijzigingen van deze persoonsgegevens.
4. De toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen is evenwel slechts mogelijk voor zover de betrokken instantie beschikt over een machtiging toegekend bij koninklijk besluit (*situatie vóór 7 april 2003, de datum van inwerkingtreding van de wijzigende wet van 25 maart 2003*), bij beraadslaging van het sectoraal comité van het Rijksregister (*situatie tussen 7 april 2003 en 23 december 2018*) of bij beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken (*situatie sinds 23 december 2018, de datum van inwerkingtreding van de wijzigende wet van 25 november 2018*). Ongeacht de bron van de machtiging heeft zij steeds betrekking op *bepaalde persoonsgegevens en bepaalde doeleinden*.
5. Niet alle natuurlijke personen over wie persoonsgegevens worden verwerkt door een hogervermelde instantie zijn ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen (bijvoorbeeld grensarbeiders die in het buitenland verblijven maar in België werken of personen die recht hebben op een Belgische uitkering inzake sociale zekerheid maar nooit in België hebben verbleven). Daarenboven worden niet van alle natuurlijke personen die zijn ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen de persoonsgegevens systematisch geactualiseerd (bijvoorbeeld personen die recht hebben op een Belgische uitkering inzake sociale zekerheid maar niet meer in België verblijven).
6. Daarom beheert de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, met toepassing van artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, de zogenaamde Kruispuntbankregisters, die complementair en subsidiair zijn ten opzichte van het Rijksregister van de natuurlijke personen: complementair omdat zij een aanvulling op het Rijksregister van de natuurlijke personen vormen, subsidiair omdat een natuurlijke persoon er slechts wordt in opgenomen voor zover en voor zolang hij niet opgenomen is in het Rijksregister van de natuurlijke personen of diens persoonsgegevens niet systematisch worden geactualiseerd in het Rijksregister van de natuurlijke personen.
7. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zal een natuurlijke persoon in de Kruispuntbankregisters opnemen op grond van een set van minimale identificatiepersoonsgegevens, dat is een verzameling van persoonsgegevens aan de hand waarvan een natuurlijke persoon met voldoende zekerheid kan worden geïdentificeerd (bijvoorbeeld de combinatie van de naam, de eerste voornaam, de geboortedatum en het verblijfsadres in België of het buitenland of de combinatie van de naam, de eerste voornaam, de geboortedatum en de geboorteplaats).

8. Indien de betrokkene nooit over een identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen heeft beschikt, zal de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid hem zelf een eigen identificatienummer toekennen. In het andere geval zal zijn identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in de Kruispuntbankregisters als identificatienummer worden gebruikt.
9. Behalve het identificatienummer bevatten de Kruispuntbankregisters per ingeschreven natuurlijke persoon: de naam, de voornamen, de geboorteplaats, de geboortedatum, de plaats van overlijden, de datum van overlijden, het geslacht, de nationaliteit, de hoofdverblijfplaats, het contactadres in België en de burgerlijke staat.
10. Instanties kunnen de hogervermelde persoonsgegevens (met inbegrip van hun opeenvolgende wijzigingen) opzoeken op basis van het identificatienummer van de betrokkene. Zij kunnen ook een zogenaamde fonetische ondervraging uitvoeren, dat wil zeggen overgaan tot het achterhalen van het identificatienummer van de betrokkene aan de hand van een aantal reeds gekende persoonsgegevens. Via het zogenaamde mutatiesysteem en met behulp van haar verwijzingsrepertorium zorgt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid er ten slotte voor dat de wijzigingen van de hogervermelde persoonsgegevens automatisch worden meegedeeld aan de instanties die de persoonsgegevens in kwestie nodig hebben voor het vervullen van hun opdrachten.
11. De toegang tot de Kruispuntbankregisters is afhankelijk van een beraadslaging van het informatieveiligheidscomité, ingevolge artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*. De volgende instanties kunnen om een dergelijke beraadslaging verzoeken: de instellingen van sociale zekerheid voor zover zij de persoonsgegevens nodig hebben voor het toepassen van de sociale zekerheid, de instanties die aanvullende rechten toekennen voor zover zij de persoonsgegevens voor dat doeleinde nodig hebben, de openbare overheden voor zover zij de persoonsgegevens nodig hebben voor het uitvoeren van de opdrachten die hen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie werden toegewezen, de overige personen (zowel natuurlijke personen als rechtspersonen, zowel private als publieke) voor zover zij de persoonsgegevens nodig hebben voor het vervullen van de taken van algemeen belang die hen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie werden toevertrouwd en, ten slotte, de onderaannemers van de voormelde categorieën.
12. Elke instantie met toegang tot de Kruispuntbankregisters dient over te gaan tot het aanstellen van een functionaris voor gegevensbescherming, van wie de identiteit dient te worden meegedeeld aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
13. Zij wijst de personen aan die omwille van hun bevoegdheden de persoonsgegevens mogen verwerken, informeert hen over de relevante regelgeving betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, houdt een permanent bijgewerkte lijst van die personen bij en laat hen een vertrouwelijkheidsverklaring ondertekenen.

14. Inmiddels werden reeds meerdere instanties met toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen door het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid of door het informatieveiligheidscomité gemachtigd om voor dezelfde doeleinden ook toegang tot dezelfde categorieën persoonsgegevens uit de Kruispuntbankregisters te bekomen.
15. Met de voorliggende beraadslaging wenst het informatieveiligheidscomité een algemeen kader te creëren voor de toegang tot de Kruispuntbankregisters in hoofde van instanties die reeds toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben.
16. Het informatieveiligheidscomité zal bij de behandeling van een aanvraag tot toegang tot de Kruispuntbankregisters steeds nagaan tot welke categorieën persoonsgegevens uit het Rijksregister van de natuurlijke personen de aanvrager reeds toegang heeft en voor welke doeleinden deze toegang geldt. De beraadslaging van het informatieveiligheidscomité zal steeds betrekking hebben op dezelfde categorieën persoonsgegevens en op dezelfde doeleinden.

B. BEHANDELING

Bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité

17. De toegang tot de Kruispuntbankregisters behelst een mededeling van persoonsgegevens door een instelling van sociale zekerheid aan een organisatie buiten het netwerk van de sociale zekerheid waarvoor krachtens artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* een beraadslaging van het informatieveiligheidscomité is vereist. Die beraadslaging wordt naargelang de aard van de verzoekende instantie verleend door de kamer sociale zekerheid en gezondheid (artikel 15, § 1) of door de verenigde kamers (artikel 15, § 2).

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

18. Volgens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (opslagbeperking) en moeten ze met passende technische of organisatorische maatregelen zodanig worden verwerkt dat een

passende beveiliging gewaarborgd is en dat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (integriteit en vertrouwelijkheid).

doelbinding

19. Het informatieveiligheidscomité zal telkens nagaan in welke mate de aanvragende instantie reeds toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen heeft.
20. Instanties met toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben voor het verwezenlijken van het doeleinde vermeld in het desbetreffende koninklijk besluit, in de desbetreffende beraadslaging van het sectoraal comité van het Rijksregister of in de desbetreffende beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken veelal ook behoefte aan persoonsgegevens inzake natuurlijke personen die niet in het Rijksregister van de natuurlijke personen zijn ingeschreven of van wie niet alle nodige persoonsgegevens systematisch worden bijgewerkt in het Rijksregister van de natuurlijke personen. Het lijkt bijgevolg gerechtvaardigd en aangewezen dat zij ook gemachtigd worden om toegang te krijgen tot de Kruispuntbankregisters bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, die complementair en subsidiair zijn ten opzichte van het Rijksregister van de natuurlijke personen, voor zover en voor zolang zij voldoen aan de voorwaarden om toegang te krijgen tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, zoals vermeld in het toepasselijk machtigingsdocument (een koninklijk besluit, een beraadslaging van het sectoraal comité van het Rijksregister of een beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken).

minimale gegevensverwerking

- 21.1. De toegang tot de Kruispuntbankregisters wordt steeds beperkt tot de categorieën persoonsgegevens waartoe de betrokken instantie toegang heeft in het Rijksregister van de natuurlijke personen (voor zover beschikbaar in de Kruispuntbankregisters). Het adres van de betrokkenen wordt in de Kruispuntbankregisters weergegeven door middel van diverse concepten, zoals de verblijfplaats en het contactadres (al dan niet in België gesitueerd). Indien een instantie voor bepaalde doeleinden toegang heeft tot de hoofdverblijfplaats vermeld in het Rijksregister van de natuurlijke personen, mag zij volgens het informatieveiligheidscomité voor diezelfde doeleinden ook toegang hebben tot de verschillende adresconcepten vermeld in de Kruispuntbankregisters. Het informatieveiligheidscomité is voorts van oordeel dat voor zover de Kruispuntbankregisters worden uitgebreid met één van de categorieën persoonsgegevens waartoe de betrokken instantie reeds toegang heeft in het Rijksregister van de natuurlijke personen de machtiging automatisch tot die categorie van persoonsgegevens wordt uitgebreid zonder dat zijn tussenkomst opnieuw vereist is.

21.2. De gemachtigde organisaties mogen bij het verwerken van de persoonsgegevens uit de Kruispuntbankregisters ook het “*level of reliability*” ervan ontvangen. Het gaat om het betrouwbaarheidsniveau van de ingebrachte persoonsgegevens, te bepalen in functie van, onder meer, het type document dat als bronmateriaal wordt gebruikt (paspoort, huwelijksakte, notariële akte,...) en de ervaring van de controlerende instantie inzake de identificatie van personen (openbare dienst of instelling, arts,...). Er gelden diverse niveaus van betrouwbaarheid, zoals “*bewezen*”, “*geverifieerd*” en “*niet geverifieerd*”. Een laag niveau betekent niet dat de verwerkte persoonsgegevens foutief zijn maar dat de gebruiker desgevallend, in functie van zijn specifieke activiteiten, een nieuwe identificatie van de betrokkene moet uitvoeren (en zo het niveau kan verhogen). In de Kruispuntbankregisters is daarenboven een extra notie “*persoonsgegeven afkomstig van een vals document*” opgenomen. Zo worden de bevoegde gebruikers ervan op de hoogte gebracht dat zij eventueel (in mindere of meerdere mate) aandacht moeten besteden aan de correcte identificatie van de betrokkenen.

opslagbeperking

22. De persoonsgegevens uit de Kruispuntbankregisters moeten door de betrokken instantie worden vernietigd zodra zij voor haar niet meer noodzakelijk zijn om het vooropgestelde doeleinde te verwezenlijken. Voor het overige mogen zij net zo lang worden bijgehouden als de persoonsgegevens uit het Rijksregister van de natuurlijke personen (het informatieveiligheidscomité verwijst dienaangaande naar de tekst van het koninklijk besluit, de beraadslaging van het sectoraal comité van het Rijksregister of de beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken).

C. VEILIGHEIDSMATREGELEN

23. De betrokken instantie dient een functionaris voor gegevensbescherming aan te stellen. Deze staat, met het oog op de veiligheid van de persoonsgegevens die door zijn opdrachtgever worden verwerkt en met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen op wie deze persoonsgegevens betrekking hebben, in voor het verstrekken van deskundige adviezen aan de persoon belast met het dagelijks bestuur en voor het uitvoeren van opdrachten die hem door deze laatste worden toevertrouwd. Hij heeft een adviserende, stimulerende, documenterende en controlerende opdracht inzake informatieveiligheid en is belast met het uitvoeren van het beleid ter zake.

24. De betrokken instantie dient bovendien rekening te houden met de minimale veiligheidsnormen die vastgesteld werden door het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en die goedgekeurd werden door het informatieveiligheidscomité.

25. De toegang tot de persoonsgegevens blijft beperkt tot de personeelsleden van de betrokken instantie die effectief belast zijn met het verwezenlijken van het

hogervermelde doeleinde. Zij dienen een verklaring op eer te ondertekenen waarin ze zich akkoord verklaren de veiligheid en het vertrouwelijk karakter van de persoonsgegevens te zullen eerbiedigen. Een (voortdurend geactualiseerde) lijst van die personeelsleden dient ter beschikking te worden gehouden.

26. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid houdt loggings bij met betrekking tot de mededelingen aan de betrokken instantie. In deze loggings worden onder andere opgenomen wanneer en over wie persoonsgegevens worden meegedeeld voor het hogervermelde doeleinde. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid kan echter zelf niet te weten komen aan welke concrete medewerker van de betrokken instantie persoonsgegevens worden meegedeeld. De betrokken instantie dient uitgebreidere loggings bij te houden, met per mededeling een aanduiding van wie wanneer over wie welke persoonsgegevens heeft verkregen voor welke doeleinden.
27. De loggings dienen gedurende minstens tien jaren te worden bewaard met het oog op het behandelen van eventuele klachten of het achterhalen van eventuele onregelmatigheden met betrekking tot de verwerking van de persoonsgegevens. De loggings zelf dienen te worden beveiligd aan de hand van maatregelen die de vertrouwelijkheid, de integriteit en de beschikbaarheid garanderen. Ze worden aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid overgemaakt indien zij daarom verzoekt.
28. Bij de verwerking van de persoonsgegevens wordt rekening gehouden met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en met elke andere regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de voormelde Verordening (EU) 2016/679 en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.

D. BESLUIT

29. Voor zover een instantie toegang tot de Kruispuntbankregisters wil bekomen, dient zij aan het informatieveiligheidscomité mee te delen bij welk koninklijk besluit, bij welke beraadslaging van het sectoraal comité van het Rijksregister of bij welke beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken zij werd gemachtigd om toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen te hebben. Zij voegt de tekst van het toepasselijke machtigingsdocument toe.

- 30.** De toegang tot de Kruispuntbankregisters zal steeds beperkt blijven tot dezelfde categorieën persoonsgegevens en tot dezelfde doeleinden. Voor het overige dient de toegang te verlopen met eerbiediging van de beginselen die in de voorliggende beraadslaging zijn vermeld.

Bart VIAENE
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op volgend adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).